

מִן אָחַד, אֲבָל בְּשִׁבִיל עֶקְרֵב מִסְתַּלֵּק
וְהוּא פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידֵהּ וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
בֵּין כֶּף הָרִי עָלַם הַזֶּדְמָן לָהֶם, מִחֲמַר
אֲחֵר הַבְּהֵמוֹת. אָמַר לָהֶם: מַה זֶה וַיַּעֲזֹב
בְּגָדוֹ בִּידֵהּ? אֵלָּא עֶקְרֵב הוּא עֶקֶר ב',
שֶׁעֶקְרָה אֶת בֵּית הַשְּׁכִינָה, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ, שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהִנְחֹשׁ
כָּא לְהִתְחַבֵּר עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן,
שְׂאוּמֶרֶת שִׁכְבָּה עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה,
נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
(כ"ג נ"א, וּמְשׁוּם זֶה, אֶפְלוּ נְחֹשׁ כְּרוּף
עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אִף עַל גֵּב שֶׁמְסַתִּיר
אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל אוֹת ד', לֹא יִפְסִיק,
שְׂאֵם יִפְסִיק, בְּגִלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִד'
שֶׁל אָחַד, וְנִשְׁאָר אֲחֵר, שֶׁהוּא נְחֹשׁ
כְּרוּף, מְשׁוּם שֶׁנְּחֹשׁ לֹא יִפְסִיק וְלֹא
הַסְתַּלֵּק, וְהוּא פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ,
אֲבָל עֶקְרֵב יִפְסִיק, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה יוֹסֵף
הַצַּדִּיק. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה
וַיֵּנֶס וכו'. בֵּין כֶּף הָרִי הַעָלַם הַזֶּדְמָן
אֵלֵיהֶם מִחֲמַר אֲחֵר הַבְּהֵמוֹת, אָמַר
לָהֶם: מַה זֶה וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה וכו'?
אֵלָּא עֶקְרֵב עֶקֶר ב', שֶׁעֶקֶר אֶת בֵּית
הַשְּׁכִינָה. כְּשֶׁרוּצָה לְהִתְחַבֵּר עִם
הַצַּדִּיקִים, צְרִיף לְהַפְסִיק מִמֶּנּוּ וְלֹא
יִהְיֶה מִמֶּנּוּ, וְאֶפְלוּ מִן הָעוֹר שְׁלוֹ. לֶף
לֶף, אוֹמְרִים לְנִזִּיר, סָבִיב סָבִיב, וְלִפְרָם
אֶל תִּקְרָב, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ
אֲצֵלָה, הָעוֹר שֶׁל יִצֵּר הָרַע, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהוּא כָּא
לְהִתְחַבֵּר עִם הַצַּדִּיקִים וְאִמְרָה שִׁכְבָּה
עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה, נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית
וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לוֹ: מִי אַתָּה? אָמַר לָהֶם: אֲנִי
הוּא בֶן שֶׁל דָּג אָחַד שֶׁשָּׁט בֵּינָם הַגְּדוֹל,
וּבוֹלַע כָּל דָּגֵי הַיָּם, וּמוֹצִיא אוֹתָם חַיִּים
הַחוּצָה, וְלִפְעָמִים הוּא יוֹצֵא בִּיבְשָׁה
לְקַיִם בּוֹ, וַיִּדְגּוּ לָרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ.
תְּמָהוּ. אָמְרוּ לוֹ: אֲחֵר שְׂאִין בְּרִצּוֹנָךְ
לְגִלוֹת מִי אַתָּה וּבְנֵי שֶׁל מִי אַתָּה, מִי
הוּא (מִמֵּה הוּא) אֲתֵר שֶׁל מְקוֹמָךְ? אָמַר
לָהֶם: אֲתֵר מְקוֹמִי הוּא מְגִדֵּל אָחַד
שֶׁפּוֹרַח בְּאוֹר. תְּמָהוּ.

וְאִיהוּ פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִיָּה, הִדָּא הוּא
דְּכֹתִיב (בראשית לט יב) וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידֵהּ וַיֵּנֶס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

אֲדַהְכִי הָא עוֹלִימָא דְקָא אַזְדַּמְן לְגַבְיֵיהוּ,
מִחֲמַר אֲחֵר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַהוּ
וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידֵהּ, אֵלָּא עֶקְרֵב אִיהִי עֶקֶר
ב', דְּעֶקְרַת בֵּיתָא דְשְׁכִינְתָא, וְדָא אִיהוּ בְּגָדוֹ
דְחוּיָא דְעֲבוּדָה זָרָה, כַּד חוּיָא אַתְיָא
לְאַתְחַבְרָא עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן, דְאַמְרַת
שִׁכְבָּה עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה, אַתְמַר בְּאוֹת
בְּרִית וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

(נ"א כ"י וּבְגִין דָּא אֶפְלוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אִף
עַל גֵּב דְסַתִּיר לָהּ לְהִתְיָא נְקוּדָה דְאֵת ד' לֹא יִפְסִיק,
דְאִי יִפְסִיק בְּגִינְהָ אִסְתַּלֵּק קוּצָא מִן ד' דְאָחַד וְאִשְׁתַּאֲר אֲחֵר
דְאִיהוּ נְחֹשׁ כְּרוּף בְּגִין דְחוּיָא לֹא יִפְסִיק וְלֹא אִסְתַּלֵּק, וְאִיהוּ
פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִיָּה, אֲבָל עֶקְרֵב יִפְסִיק, כְּמַה דְעֵבֵד יוֹסֵף צַדִּיקָא
הִדָּא הוּא דְכֹתִיב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה וַיֵּנֶס וכו'. אֲדַהְכִי הָא
עוֹלִימָא קָא אַזְדַּמְן לְגַבְיֵיהוּ מִחֲמַר בְּתֵר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַאי
וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה וכו', אֵלָּא עֶקְרֵב עֶקֶר ב', דְעֶקֶר בֵּיתָא
דְשְׁכִינְתָא, כַּד בְּעִיָא לְאַתְחַבְרָא עִם צַדִּיקוּיָא צְרִיף לְאַפְסַקָא
מִיָּה, וְלֹא יִתְהַנִּי מִיָּה וְאֶפְלוּ (דף מג ע"א) מִמְשַׁכָּא דִילֵיהּ,
לֶף לֶף אֲמַרִי נִזִּירָא סְחוֹר סְחוֹר לְכִרְמָא לֹא תִקְרָב הִדָּא הוּא
דְכֹתִיב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה, מְשַׁכָּא דִיצֵר הָרַע, וְדָא בְּגָדוֹ דְחוּיָא
עֲבוּדָה זָרָה, כַּד אִיהוּ קָא אַתְיָא לְאַתְחַבְרָא עִם צַדִּיקוּיָא
וְאִמְרָה שִׁכְבָּה עִמִּי חֲצוּפָה זֹנָה, אִתְמַר בְּאוֹת בְּרִית וַיֵּנֶס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לֵיהּ מָאן אַנְתָּ, אָמַר לוֹן אָנָא אִיהוּ
בְרָא דְנוּנָא חֲדָא, דְשָׁט בִּימָא
רְבִרְבָא, וּבִלַּע כָּל נַוְנִין דִּימָא וְאַפִּיק לְהוֹן
חַיִּים לְבָר, וְלִזְמַנִּין אִיהוּ נְפִיק בִּיבְשָׁתָא,
לְקִימָא בִיהּ (בראשית מח טז), וַיִּדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב
הָאָרֶץ, תְּוֹהוּ, אָמְרוּ לֵיהּ, כַּתֵּר דִּלִּית רְעוּתָךְ
לְגַלְאָה מָאן אַנְתָּ וּבְרָא דְמָאן אַנְתָּ, מָאן
אִיהוּ (נ"א מַאי אִיהוּ) אַתֵּר דְדוּכְתָךְ, אָמַר לוֹן
אַתֵּר דְדוּכְתִי אִיהוּ מְגִדֵּל חֲדָא דְפָרַח
בְּאוֹרָא תְוֹהוּ.

אָמְרוּ לוֹ: אֵל תֹּאמֶר לָנוּ דְבַר (מלים) מִי הוּא אֲבִיךָ? אָמַר לָהֶם: אָבֹא שְׁלִי הוּא דָג גְּדוֹל אַחַד, שֶׁשָּׁצְמָא, הוּא פּוֹתַח פִּיּוֹ וּבּוֹלֵעַ אֶת הַמַּיִם שֶׁל הַיָּם, וְעַד שִׁבְעִים (שבע) שָׁנִים לֹא חוֹזֵר הַיָּם לְתַקְפוֹ, וְסוֹד הַדְּבַר - יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵּן אֶל פִּיהוּ, וְהוּא בּוֹלֵעַ כָּל כֶּף מִן הַיָּם, וְאַתֶּם לֹא שֹׂאֲבֹתֶם מִמֶּנּוּ אֲלֵא כֵּד אַחַד, שֶׁהוּא עֹשֶׂרִים וְאַרְבָּעָה סִפְרֵי הַתּוֹרָה, אִיךָ לֹא הִפְרַתֶּם אוֹתוֹ?

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִזְכָּר רַבִּי אֲלֵעָזָר וְאָמַר: וְדַאי אֶתָּה הוּא כְּנוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא. שְׁמַחוּ בּוֹ וְאָמְרוּ: בּוֹדַאי אִם אֶתָּה הֵייתָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵיינוּ יוֹרְדִים מִן הַסּוּסִים שְׁלָנוּ, וְהֵיינוּ אָנוּ מַחְמָרִים אַחַר בְּהֵמוֹתֶיךָ.

אָמַר לָהֶם: אוֹתוֹ הִנָּחַשׁ שֶׁאַתֶּם עוֹרְכִים עִמּוֹ קָרֵב, אִיךָ נִצַּלְתֶּם מִמֶּנּוּ? שֶׁהוּא בּוֹלֵעַ וְהוֹרֵג, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא הִרְגָה אֶת אֲדָם הַרְאִשׁוֹן וְאֶת כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו, וְהִבַּת הִיא עַל הַמַּגְדָּל שֶׁפּוֹרַח בְּאוֹר, וּמְכַרְיִזִים בְּכָל יוֹם בְּרַקִּיעַ, שֶׁכָּל מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנְּחֹשׁ הַזֶּה, שְׁנוֹתָנִים לוֹ לְאִשָּׁה אֶת בֵּית מִלָּךְ הַפְּנִימִית מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְהַזָּהָב הַזֶּה הוּא ז' יָמֵי בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמֵשׁה אוֹר, ב' הִיא ב' מְבֹרָאשִׁית, עֲלֶיהָ נֹאמַר פֶּה כְּלָבְנָה, תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה קוֹרְאִים אוֹתָהּ בִּישִׁיבָה.

וּמִשּׁוֹם זֶה הַפְּרוּז מְכַרְיִז: פְּמָה גְבוּרִים פְּמָה כְּעַלִּי מְגַנִּים הַתְּפִנְסוּ בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ לְעִרְךָ קָרֵב עִם הַנְּחֹשׁ בְּשִׁבְלֵהָ, וְכַמָּה מְגַנִּים נַעֲשׂוּ פְּסָקוֹת בְּשִׁבִיל בֵּית הַמִּלָּךְ, וַיִּפֶן כֹּה וַיִּפֶן אִישׁ (שמות יב), אִין בְּהֶם שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנְּחֹשׁ עַד שִׁיבָא הוּא שְׁנֹאמַר בּוֹ וַיִּפֶן כֹּה וַיִּפֶן אֶת הַמְּצַרִי, וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמַר עַד פִּי יָבֹא

אָמְרוּ לִיָּה לָא תִימָא לָן מְדִי (ס"א מלי), מֵאִי אִיהוּ אָבוּךָ, אָמַר לָוִן אָבֹא דִילִי אִיהוּ חַד נּוֹנָא רַבְרָבָא, דְּכַד צָחִי, אֶפְתַּח פּוּמִיָּה וּבִלְעַ מִזָּא דִימָא, וְעַד שִׁבְעִין (ס"א שבעה) שָׁנִין לֹא הִדַּר יִמָּא לְתוֹקִפִּיָּה, וְרִזָּא דְמִלָּה יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵּן אֶל פִּיהוּ (איוב מ כג), וְאִיהוּ בִלְעַ כָּל כֶּף מִן יִמָּא, וְאַתּוֹן לֹא אֲשַׁתְּאַבְתּוֹן מִנִּיהָ אֲלֵא כֵּד חַד, דְּאִיהוּ כ"ד סִפְרֵי דְאוֹרִייתָא, אִיךָ לֹא אֲשַׁתְּמוּדְעַתּוֹן בִּיהָ.

בְּהוּוּא זְמַנָּא אֲדַפְרֵי רַבִּי אֲלֵעָזָר וְאָמַר וְדַאי אַנְתָּ אִיהוּ בְּרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, חֲדוּ בִּיהָ, וְאָמְרוּ. בּוֹדַאי אִי אַנְתָּ הוֹיִת בְּהַאי עֲלָמָא, הוֹיִנֵן קָא נַחְתִּין מִסּוּסָוִון דִּילָן, וְהוֹיִנֵן אָנִן מִחְמָרִין בְּתֵר בְּעִירְךָ.

אָמַר לָוִן, הַהוּא חוּזָא דְאַתּוֹן מַגִּיחִין קָרְבָּא בִּיהָ אִיךָ אֲשַׁתְּזַבְתּוֹן מִנִּיהָ, דְּאִיהוּ בִלְעַ וְקָטִיל, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאִיהוּ קָטִיל לְאָדָם קְדָמָאָה, וְלִכְל דְרִין דְקָא אַתְיִין אַבְתַּרְיָה, וּבְרַתָּא אִיהִי עַל מַגְדָּלָא דְפָרַח בְּאוֹרָא, וּמְכַרְיִזִין בְּכָל יוֹמָא בְּרַקִּיעָא, דְּכָל מָאן דְקָטִיל לְהַאי חוּזָא, דִּיְהִבִין לִיָּה לְאַנְתּוֹ בֵּית מִלָּךְ פְּנִימָאָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְהַאי זָהָב אִיהוּ ז' יָמֵי בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמֵשׁ אוֹר, ב' אִיהִי ב' מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלֵהּ אֶתְמַר (שיר ז י) יָפָה כְּלָבְנָה, תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה קָרְאָן לָהּ בְּמַתִּיבָתָא. וּבְגִין דָּא כְּרוּזָא כְּרִיז, פְּמָה גְבוּרִין, פְּמָה מְאָרִי תְרִיסִין, אַתְּפִנְשׁוּ בְּבִי מְדַרְשָׁא, לְאַגְחָא קָרְבָּא עִם חוּזָא בְּגִינָה, וּכְמָה תְרִיסִין אַתְּעִבִידוּ פְּסָקוֹת בְּגִינָה דְבְרַתָּא דְמִלָּפָא, וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה אִישׁ (שמות ב יב), לִית בְּהוֹן דְקָטִיל לְחוּזָא, עַד דִּיִּיתִי הַהוּא דְאַתְמַר בִּיהָ וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיִּפֶן אֶת הַמְּצַרִי, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר (בראשית מט י) עַד פִּי יָבֹא שִׁיל"ה, שִׁיל"ה מִשְׁ"ה, דְּאִיהִי